

Brussel, 24 november 2017
(OR. en)

14867/17

**Interinstitutioneel dossier:
2008/0140 (CNS)**

**SOC 760
ANTIDISCRIM 59
JAI 1097
MI 872
FREMP 134**

VERSLAG

van:	het voorzitterschap
aan:	Comité van permanente vertegenwoordigers (1e deel) / de Raad
nr. vorig doc.:	14071/17
Nr. Comdoc.:	11531/08 - COM(2008) 426 final
Betreft:	Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid - Voortgangsverslag

I. INLEIDING

De Commissie heeft op 2 juli 2008 een voorstel aangenomen voor een richtlijn van de Raad die erop gericht is de bescherming tegen discriminatie op grond van godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid uit te breiden tot andere gebieden dan arbeid. Het voorstel voor een horizontale richtlijn gelijke behandeling vormt een aanvulling op de bestaande EG-wetgeving¹ ter zake en bevat een verbod van discriminatie op bovengenoemde gronden op de volgende gebieden: sociale bescherming, met inbegrip van sociale zekerheid en gezondheidszorg, onderwijs, en toegang tot goederen en diensten, met inbegrip van huisvesting.

¹ Met name de Richtlijnen 2000/43/EG, 2000/78/EG en 2004/113/EG van de Raad.

Een grote meerderheid van de delegaties heeft het voorstel in beginsel verwelkomd, en vele delegaties steunen de doelstelling het bestaande juridische kader te vervolledigen door alle vier de discriminatiegronden via een horizontale benadering aan te pakken.

De meeste delegaties hebben te kennen gegeven dat zij het belangrijk vinden gelijke behandeling als gedeelde maatschappelijke waarde in de EU te bevorderen. Met name hebben verschillende delegaties gewezen op het belang van het voorstel in het kader van de uitvoering van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD). Sommige delegaties zouden evenwel de voorkeur hebben gegeven aan ambitieuzere bepalingen inzake handicaps.

Hoewel overtuigd van het belang van discriminatiebestrijding, hebben bepaalde delegaties zich in het verleden afgevraagd of het Commissievoorstel wel nodig is, omdat het volgens hen een inbreuk vormt op de nationale bevoegdheid voor bepaalde aangelegenheden en in strijd is met het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel. Een aantal delegaties vraagt zich nog altijd af of sociale bescherming en onderwijs onder de richtlijn moeten vallen. Twee delegaties handhaven een algemeen voorbehoud.

Bepaalde delegaties hebben ook verduidelijking gevraagd en zich bezorgd getoond over met name het gebrek aan rechtszekerheid, de bevoegdheidsverdeling en de praktische, financiële en juridische gevolgen van het voorstel.

In dit stadium handhaven alle delegaties een algemeen studievoorbehoud bij het voorstel. CZ, DK, MT en UK handhaven een parlementair voorbehoud. De Commissie heeft bevestigd dat zij vooralsnog vasthoudt aan haar oorspronkelijke voorstel en een studievoorbehoud handhaaft bij elke wijziging daarvan.

Het Europees Parlement heeft op 2 april 2009 in het kader van de raadplegingsprocedure advies uitgebracht². Door de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon op 1 december 2009 valt het voorstel thans onder artikel 19 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie; bijgevolg is eenparigheid in de Raad vereist, na *goedkeuring* door het Europees Parlement.

² Zie doc. A6-0149/2009. Jean Lambert (UK/LIBE/Greens/European Free Alliance), is momenteel de rapporteur van het EP.

II. BESPREKINGEN VAN DE RAAD TIJDENS HET ESTSE VOORZITTERSCHAP

Onder het Estse voorzitterschap, heeft de Groep sociale vraagstukken de bespreking van het voorstel voortgezet³ op basis van twee reeksen redactionele voorstellen van het voorzitterschap.⁴

De besprekingen in de groep waren met name toegespitst op de volgende belangrijke punten:

a) **Meervoudige discriminatie** (*artikel 2, lid 2, en 2, lid 3-a en de overwegingen 12 en 12 ab*)

In zijn redactievoorstellen streefde het voorzitterschap naar een verduidelijking van het begrip "meervoudige discriminatie", dat eerder in de tekst was ingevoegd, met het oog op een betere bescherming van slachtoffers van discriminatie.

Het voorzitterschap benadrukte dat meervoudige discriminatie in de praktijk veel voorkomt, maar zeer moeilijk te bewijzen is, en dat de specifieke discriminatiegronden bij meervoudige discriminatie bovendien vaak onder verschillende instrumenten vallen. Onder de aanhangige ontwerprichtlijn vallen bijvoorbeeld godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd en seksuele gerichtheid, terwijl discriminatie op grond van geslacht in Richtlijn 2004/113/EG⁵ geregeld wordt en discriminatie op grond van ras of etnische afstamming in Richtlijn 2000/43/EG⁶.

Het voorzitterschap heeft derhalve voorgesteld verwijzingen naar voornoemde richtlijnen op te nemen in artikel 2, lid 3-a) en lichtte het begrip als volgt toe in een overweging:

³ De vergaderingen vonden plaats op 20 september en 14 november.

⁴ Zie 11857/17 en 12480/17.

⁵ Richtlijn 2004/113/EG van de Raad van 13 december 2004 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten. PB L 373 van 21.12.2004, blz. 37.

⁶ Richtlijn 2000/43/EG van de Raad van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming. PB L 180 van 19.7.2000, blz. 22.

"Meervoudige discriminatie wordt beschouwd als discriminatie in elk van haar vormen, op basis van een combinatie van twee of meer van de volgende gronden: godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid, of, in sommige omstandigheden, geslacht of ras of etnische afstamming. Dergelijke meervoudige discriminatie kan ook plaatsvinden door de combinatie van twee of meer gronden die op zichzelf geen discriminatie van de betrokkene zouden vormen" (overweging 12ab).

Vele delegaties spraken opnieuw hun steun uit voor de opname van het begrip meervoudige discriminatie in de ontwerprichtlijn en verwelkomen over de nieuwe formulering.

De Commissie, die ook ten eerste ingenomen is met de opname van meervoudige discriminatie, benadrukte dat meervoudige discriminatie op grond van geslacht en ras, de enige vorm van meervoudige discriminatie die buiten de definitie is gelaten, volledig onder de richtlijn moet vallen. Voorts steunde de Commissie, naar aanleiding van eerdere suggesties van een aantal delegaties, de toevoeging van een verwijzing naar Richtlijn 79/7/EEG⁷ in de tekst.

Twee delegaties konden echter niet akkoord gaan met opname van meervoudige discriminatie, onder meer omdat zij twijfels hebben bij de uitvoerbaarheid ervan. Enkele andere delegaties handhaafden een studievoorbehoud bij dit punt.

b) *Gegevens over gelijkheid (artikel 15, lid 4, en overweging 28)*

In zijn redactionele voorstellen heeft het voorzitterschap de vereisten met betrekking tot de vergaring van statistische gegevens geherformuleerd om de lidstaten meer flexibiliteit te bieden, en dringt er bij hen op aan de vergaring van gegevens over de gelijke behandeling en discriminatie te bevorderen, conform de nationale wetgeving en praktijk en in overeenstemming met het toepasselijke Unierecht, met name inzake de bescherming van persoonsgegevens.

Vele delegaties konden zich vinden in de nieuwe formulering.

⁷ Richtlijn van de Raad van 19 december 1978 betreffende de geleidelijke tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen op het gebied van de sociale zekerheid. PB L 6 van 10.1.1979, blz. 24.

c) **Andere vraagstukken** (*overwegingen 2a, 4, 5a, 6, 7, 12, 12ab, 21 en 28*)

Het voorzitterschap heeft een aantal aanpassingen in de overwegingen aangebracht, onder meer de toevoeging van een specifieke overweging over het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (UNCRPD) (overweging 2a) en van verwijzingen naar de politieke verklaringen van de Raad over het onderwerp discriminatie (overweging 5a), en naar de aanbeveling van de Commissie betreffende de Europese pijler van sociale rechten (overweging 7).

III. **HANGPUNTEN**

Er is verder beraad nodig over bovengenoemde punten alsmede over een aantal andere hangpunten, waaronder:

- de werkingssfeer van de richtlijn, omdat sommige delegaties ertegen zijn dat sociale bescherming en onderwijs daaronder vallen;
- resterende aspecten in verband met bevoegdheidsverdeling en subsidiariteit; en
- rechtszekerheid met betrekking tot de verplichtingen die de richtlijn zou doen ontstaan.

Voor nadere details over de standpunten van de delegaties, zie doc. 12362/17 en 14071/17.

IV. **CONCLUSIE**

Hoewel onder het Estse voorzitterschap reële vooruitgang is geboekt in verband met de besproken thema's, zijn verdere beleidsbesprekingen nodig vóór de vereiste unanimiteit kan worden bereikt in de Raad.